

Täysistunto

Tiistai 24.11.2015 klo 13.59—22.10

5. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2015 neljänneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 101/2015 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 5-6/2015 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 7/2015 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 7/2015 vp.

Asian käsittely alkaa yleiskeskustelulla, jossa on nopeatahtinen osuus, jolloin etukäteen varatut puheenvuorot saavat kestää enintään 5 minuuttia.

Keskustelu

21.41 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa herra puhemies! Kuten tässä salissa toisen lisätalousarvion yhteydessä, kolmannen lisätalousarvion yhteydessä, niin myös tässä neljännen lisätalousarvion yhteydessä oppositiopuolueista vihreät, SDP ja vasemmistoliitto esittävät vakavan huolensa Suomen työttömyystilanteesta ja ennen kaikkea kuntien, maakuntien mahdollisuudesta vastata työttömyyden haasteeseen palkkatukirahoilla, starttirahoilla, ylipääntään työllistää ihmisiä.

Hallituksen esityksessä neljänneksi lisätalousarvioksi kuvataan hyvin talouden ongelmat ja alati paheneva työttömyystilanne. Itse lisätalousarviossa esitetään kuitenkin vain 2,8 miljoonaa euroa julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli vuoden 2015 syyskuussa 225 000 ihmistä. Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus syksyille 2015 toteaa, että työttömyys lisääntyy selvästi tänä vuonna. Kuluvan vuoden työttömyysasteen arvioidaan olevan 9,6 prosenttia.

Vaikka hallitus on puhunut lisätalousarvioiden yhteydessä teknisistä lisätalousarvioista, kyse on poliittisesta arvovalinnasta. Hallitus on tehnyt tietoisin valinnan siitä, sekä toisessa että kolmannessa lisätalousarviossa, että se maksaa mieluummin työttömyydestä kuin ihmisten työllistymisestä. Juuri nyt on äärimmäisen tärkeää lisätä kannustimia, tukitoimia aktiiviseen työnhakuun.

Arvoisa herra puhemies! Esitän vastalauseen lausumaehdotuksen 1: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo välittömästi eduskuntaan työllisyyttä tukevan lisätalousarvion." Ja lausumaehdotuksen 2: "Eduskunta edellyttää, että hallitus peruu ensi vuodelle kohdistetut työllisyysmäärärahojen leikkaukset."

21.43 **Li Andersson vas:** Arvoisa puhemies! Tässä on puhuttu hyvin siitä, kuinka pitkäaikaistyöttömyys on Suomen työmarkkinoiden keskeisin rakenteellinen ongelma, ja näiden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2015 vp

riittämättömien työllisyysmäärärahojen takia työttömyysjaksot tällä hetkellä pidentyvät ja myöskin aktivointiaste laskee.

Kannatan siksi edustaja Aallon tekemää ehdotusta.

21.44 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Tosiaan meillä on demareiden, vihreiden ja vasemmistoliiton kanssa yhteinen vastalause, jossa on kolme lausumaa, ja teimme nyt vähän työnjakoa, ja esittelen niistä tätä kolmatta. Mutta ennen sitä totean, että yhdyn itsekin myöskin lausumaehdotuksiin 1 ja 2 sosialidemokraattien puolesta, koska tosiasia on se, että tässä edustaja Aalto hyvin kuvasi sitä, minkälaisessa tilanteessa me olemme. Tällainen työllisyyspolitiikka on vastuutonta, jossa aidosti ei tuoda tarpeellisia määrärahoja lisätalousarvioiden kautta työllisyyden hoitoon. Ja tämäntyyppinen edesvastuuttomuus näkyy nyt kentällä siinä, että meillä ei ole työllistämistoimiin riittävästi rahoitusta, ja siltä osin monet ihmiset joutuvat olemaan pitkäaikaistyöttömyyden kierteessä, koska näiden tukitoimien piiriin ei pääse, ja siitä hyvä esimerkki on oma maakuntani Satakunta.

Toisaalta myöskin yhdyn siihen vastalauseen lausumaehdotukseen 2 SDP:n puolesta, jossa me lähdemme siitä, että nämä ensi vuodelle kohdistuvat työllisyysmäärärahojen leikkaukset tulisi perua. Se ei sovi kerta kaikkiaan tähän aikaan, että jätetään tätä aktiivista työllisyyspolitiikkaa tekemättä, ja tämä passiivinen työllisyyspolitiikka johtaa tilanteeseen, jossa me käytännössä teemme ideologisen valinnan siitä, että emme puutu asioihin.

Arvoisa puhemies! Minä totean, että tämä vastalauseen lausumaehdotus 3 liittyy siihen, että hallitus on päättänyt nyt ottaa käytäntöön sellaisen menettelyn, jossa arviointimäärärahoja tutkimuksen ja tieteen osalta ajoitetaan uudella tavalla. Lähtökohta on se — silloin kun strateginen tutkimusneuvosto perustettiin ja kun sen yhteydessä tämä arviointimäärarahamenettely otettiin käytäntöön — että tämä arviointimäärärahojen menettely takaa sen, että ne eduskunnan aikaisemmin päättämät valtuudet tulevat aidosti käyttöön. Tätä kautta tärkeätä on se, että jos tutkimukselle ja tieteelle on kohdistettu tässä talossa valtuuksia, niin kyllä meidän pitää pitää huolta siitä, (Puhemies koputtaa) että nämä arviointimäärärahat riittävät. — Ja koska tämä on tärkeä asia, puhemies, tulen sitten sinne.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pyydän puhujaa asettumaan puhujapöytäntöön. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

Koska on erittäin tärkeää pitää huolta siitä, että tutkimuksen ja tieteen valtuuspäätökset pitävät, niin kesken vuoden arviointimäärärahojen ajoituksen muutos on riskaabelia siksi, että saattaa herätä epäily, muutetaanko myöhemmin tutkimuksen ja tieteen valtuuspäätöksiä ja leikataanko sitä kautta myöhemmin riittäviä arviointimäärärahoja. Tästä syystä olemme halunneet valiokunnassa kiinnittää kaikkien huomiota siihen, että nyt tehdään historiallinen päätös. Kun arviointimäärärahojen ajoitusta muutetaan, me voimme oppositiossa tämän ymmärtää, jos se perustuu siihen, että lupaus siitä pitää, että näihin valtuuksiin ei sitten tulla myöhemminkään puuttumaan. Tästä syystä olemme halunneet kiinnittää koko eduskunnan huomiota siihen, että jos tutkimukseen ja tieteeseen on tehty valtuuspäätöksiä, sitä koskevan rahoituksen osalta täytyy myöhemmin, muina vuosina arviointimäärärahakäytännön puitteissa varmistaa, että tämä raha tulee käytettyä. Tästä syystä me olemme halunneet, että huolehditaan siitä, että tuleville vuosille osoitettavat tieteen ja tutkimuksen määrärahat eivät pienene tämän lisätalousarvion teknisen päätöksen johdosta. Siksi tällai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2015 vp

set tekniset ajoitusmuutokset tieteen ja tutkimuksen määrärahoissa eivät voi johtaa myöhemmin valtuuksien leikkaukseen.

Nyt tässä tapauksessa luotamme hallituksen sanaan siitä, että näin ei tulla tekemään, mutta toivomme, että tämän lausumaehdotuksen 3 kautta tätä tilannetta arvioidaan myös tulevana vuosina, ja tulemme edellyttämään, että näiden valtuuksien mukaiset arviointimäärärahat varataan jatkossa niille vuosille, joihin näitä kohdennettuja hankkeita on tulossa. — Kiitos.

21.48 Touko Aalto vihr: Arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Kiurun erittäin hyvin perusteltua ja esiteltyä lausumaehdotusta numero 3.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.